

ДО РОДИНИ НЕЗАБУТНЬОГО МИРОСЛАВА ЛАБУНЬКИ

Думаю про мого славного, доброго друга Мирослава Лабуньку і дивлюся вже у минуле, загорнуте в сумний серпанок зустрічей і прощань. Як важко казати: “Там, у минулому, хай ще пам’ятно свіжому, але повільно відступаючому в небуття, ми не назустрічалися, не наговорилися...”. Бо там, у майбутньому, вже не буде ні зустрічей, ні розмов, тільки гіркий жаль і тиха скорбота.

Нема серед живих дивовижно живої, енергійної, працювитої, скромної в своїй героїчній долі пані Марії, не довершив Мирослав Олексійович, не доопрацював, не підготував остаточно до друку її спогадів, без яких ми не уявляємо ні історії роду Лабуньків, ні повноти історії самовідданої боротьби УПА на західних теренах українських земель... Що ж, ніколи людина за життя не встигала зробити все, що замірялася, але Бог послала їй дітей, онуків, друзів – їм судилося довершити замислене і цим продовжити плин пам’яті крізь роки.

...У мене на столі пам’ятна фотографія. Я з професором Мирославом Лабунькою на дерев’яній лавці в парку чудового містечка Herragete, в Англії, куди ми приїхали для участі в міжнародному філософському конгресі. Я люблю цю фотографію, бо на ній Мирослав Олексійович розпливається в добрій, привітній усмішці і на його щоках з’являються юнацькі ямочки.

Ми сиділи і згадували, як я вперше потрапив до США і мене в Нью-Йорку зустрів Мирослав Лабунька. Спеціальною автою приїхав із Філадельфії. Я з першого погляду був вражений його привітністю, готовністю допомогти, з усіма зазнайомити, зорієнтуватися...

Поїхали ми в метро до Колумбійського університету. Мирослав Олексійович водив мене між довжелезними стелажками бібліотеки, демонструючи чудову орієнтацію в цьому огроми книжкових скарбів, показував навіть мої книжки, не кажучи вже про те, що університетська бібліотека була буквально насичена художньою і науковою літературою з СРСР. Тут Мирослав Олексійович колись працював, довершуючи добротну свою європейську освіту. Працював удень, а вечорами й ночами здобував кошти на утримання сім’ї в барі в українській дільниці Нью-Йорка. Там ми вечеряли в українському ресторані, там мене Мирослав Лабунька познайомив зі своїми друзями – Василем Маркусем, із “імперіалістичною акулою з Вол-стріту”, як він жартома назвав віце-президента Манхеттен-чейз банку Володимира Рака, в якого вдома ми провели чудовий дискусійний вечір.

Мирослав Лабунька поселив мене в своїх дальніх родичів на Давн-таун – у милих, привітних Теодозія і Євдокії Савків, завдяки яким я побачив Нью-Йорк, відвідав українські заклади – церкви, музеї, кафе...

Скільки часу я провів у родині Лабуньків у Філадельфії! Довгими вечорами і ночами я розкошував у бібліотеці Мирослава Олексійовича, буквально пожираючи невідому мені, заборонену в Україні інформацію. А Мирослав Олексійович, підкладаючи щоразу якусь нову книгу, тішився, мов дитина, бо йому приносило неймовірну радість те, що він може здивувати і допомогти.

Не можна не назвати його щасливою людиною. Мирослав Олексійович це нерідко підтверджував. Гордився своєю дружиною Марією і вважав її мудрішою за себе, практичнішою, дуже був опечалений її передчасною смертю – до розпачу і не уявляв свого життя без її підтримки, порад, сили волі. Тішився успіхами дітей – Ії, Олесея, Ілька, гордився внуками. Я не забуду його гордої постави і якоїсь величної зосередженості під час шлюбу Іллі та Оленки. На святковій вечері ми також багато говорили і я з великою радістю вислухав його плани – наукові, громадські, родинні...

Насамперед хотів приготувати до друку спогади пані Марії, доопрацювати свою унікальну наукову розвідку, присвячену діяльності „білих клобуків” у стародавньому Новгороді, упорядкувати особисту бібліотеку і, можливо, перевезти її в Україну, написати спогади, а для цього слід уважно переглянути особистий архів, розв’язати проблему з будинком у Філадельфії, виступити з доповіддю в Римі... О, Рим займав у його долі та подальших планах особливе місце, тому його погляд, звернений на Вічне місто, був завжди допитливий і теплий.

Так судилося долею, що саме під час написання наукової доповіді його серце не витримало тієї великої напруги фізичних зусиль і волі, якою було наповнене щоденне життя професора Мирослава Лабуньки. Літак на Рим 2 грудня, в день його відходу у вічність, піднявся в небо без нього.

Я не уявляю собі Києва без Мирослава Олексійовича. Він ніколи не оминав Інституту літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України, де його радо вітали колеги і друзі — Олекса Мишанич, Григорій Сивокінь, Віталій Дончик, Микола Сулима, Тамара Гундорова... Завжди поспішав — то до Львова, то до рідних на Тернопільщину, то в Мюнхен, де він самотиною бився над долею Українського вільного університету — посада ректора його дуже зобов'язувала, хоча й забрала багато енергії, то до Рима, то до США... Постійно в дорозі, в літаках, у поспіху — він повсюдно хотів бути і його всюди чекали. Бо любили, шанували, а це професора Лабуньку зобов'язувало. Тому й поспішав, бо пообіцяв, а якщо пообіцяв — повинен виконати. Написати статтю, виступити з доповіддю, привітати, взяти участь у презентації нової наукової праці...

Жив Мирослав Олексійович динамічно, цікаво, мав велику спрагу до пізнання нового, до спілкування, шанував дружбу, був наповнений по вінця планами, злітав у замірах і мріяв високо, тому й згорів у леті, пориваючись вийти до людей з новим словом.

Він любив життя. І його любили. Шанували і поривалися до нього з чистим душевним покликом. Тому доля й позбавила його страждань — вихопила його душу з міцного, мов український дубочок, тіла і понесла до Господа.

Вічна пам'ять!

*У скорботі,
Микола Жулинський і його родина*

МИРОСЛАВ ОЛЕКСІЙОВИЧ ЛАБУНЬКА

На 77 році життя у Філадельфії помер відомий дослідник давньої історії та літератури Мирослав Олексійович Лабунька. Я познайомився з ним наприкінці квітня 1986 р. Ми ходили з Мирославом Олексійовичем постчорнобильськими вулицями, й наші сліди одразу змивали поливальні машини.

Потім я зустрів його на вокзалі, коли він приїхав на I Конгрес українців. Я бачив, як він радів нещодавно піднятому синьо-жовтому прапору над міськрадою.

Мирослав Олексійович 1996 року організував у Львові незабутній Міжнародний слов'янський конгрес, присвячений 400-літтю Берестейської унії, учасником якого мені пощастило бути. У 1997 р. ми радо вітали пана Мирослава з нагородою — медаллю Міністерства освіти України "Відмінник освіти України". У 2000 р. він зміг побувати офіційним опонентом на одному з наших захистів. Одне слово, Мирослав Олексійович якось природно й легко вписався в наше життя-буття. Він часто бував в Інституті літератури, де його знали й любили, до нього на навчання в УВУ їздило багато співробітників Інституту літератури, і він щедро ділився своїми знаннями й досвідом.

Мирослав Лабунька був автором двох монографій — "Митрополит Іларіон і його писання" (Рим, 1990) та "Новгородська легенда про Білий Клобук" (Мюнхен, 1998; англ. мовою). Книжки, як і постаті та явища, в них описані, знаменні. Митрополит Іларіон — перший митрополит-українець на київському престолі, автор геніального "Слова про закон і благодать". Йому й була присвячена кандидатська дисертація М.Лабуньки.

Друга любов М.Лабуньки — новгородська легенда про Білий Клобук. Вона лягла в основу докторської дисертації Мирослава Олексійовича, захищеної в 1978 р. в Колумбійському університеті. (Наш обов'язок — видати цю працю українською мовою.)

В останні роки М.Лабунька готував до друку збірник, присвячений повісті Дж.Оруелла "Звіроферма". Я допомагав йому копіювати україномовні матеріали. Треба сподіватися, що спадкоємці доведуть батькову справу до кінця.

Нам не вистачатиме глибоких знань Мирослава Лабуньки, його феноменальної пам'яті, його неповторного гумору. Але залишилися праці, ним написані, діла, ним звершені.

Земля йому пухом!

Микола Сулима